

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: Analýza proměn charakteru režimu v Maďarsku v kontextu kritických událostí

Autor: Boris Ittner

Autor si pro svou bakalářskou práci zvolil inovativní a povýtce relevantní téma, totiž dopad krizových událostí, konkrétně migrační krize a pandemie Covid-19, na charakter maďarského režimu. Výchoziskem pro jeho práci přitom je logický předpoklad, že každý režim prochází dynamickými proměnami v důsledku měnícího se politického a ekonomického kontextu, aniž by nutně musel přejít do jiné kategorie režimů, což autorovi umožnilo zkoumat drobné de-demokratizační tendence maďarského režimu v kontextu nastalých kritických událostí. Konkrétním cílem práce poté bylo prozkoumat, jak dané krize ovlivnily charakter režimu v Maďarsku, pročež autor velmi vhodně zvolil metodu „process tracing“, která je adekvátní metodou pro analýzu kauzálních mechanismů při nedostatečném počtu případů, jako je právě případ této práce. V rámci analýzy se autorovi skutečně daří stopovat části kauzálního mechanismu od daných krizí, přes vládní opatření až k proměnám režimu ve sledovaných kategoriích (resp. de-demokratizačním tendencím), a to skrze popis vládních aktivit bezprostředně reagujících na analyzované kritické události. V tomto ohledu je třeba ocenit, že autor shromáždil nemalé množství dat a důkazního materiálu na podporu svých argumentů, především ve smyslu určení jasné souvislosti mezi vládními opatřeními a analyzovanými krizemi. Chvályhodná je také autorova systematizace dat v podobě jasné kategorizace analýzy dle tří předem a transparentně určených kritérií na základě teorie hybridních režimů Gilbertové a Mohseniho (soutěživost voleb, občanské svobody a poručnické organizace), pročež také struktura práce se jeví jako přehledná a logická.

Na druhou stranu práce trpí několika nedostatky. Ačkoliv tyto problematické momenty neovlivňují zásadnějším způsobem učiněné závěry, je třeba na ně upozornit, neboť jednoznačně dopadají na celkovou kvalitu textu, a tedy také jeho věrohodnost.

Prvním a zcela zásadním nedostatkem je velmi nízká úroveň textu z hlediska psané češtiny jak co do gramatiky, tak stylistiky. V práci nacházíme opravdu obrovské množství gramatických a stylistických chyb, překlepů a nedokončených či neúplných vět. Celková srozumitelnost a úroveň textu je tak přinejmenším problematická. Právě tyto problémy možná vedou místy k argumentaci, která tak úplně nedává smysl, jako např. když autor popisuje anti-LGBT zákon schválený vládou a následně dodává, že takovéto typy zákonů podporují xenofobii

u Maďarů, aniž by doložil nějakou přímou či logickou souvislost. Někdy se zdá, že autor volně zaměňuje pojmy bez hlubšího zamyšlení, jako v tomto případě xenofobii s homofobií, jež by spíše měla logicky z daného zákona vyplývat. Dalším obdobným příkladem nelogické či přímo nesrozumitelné interpretace je, když v rámci podkapitoly občanských svobod v době migrační krize hovoří o referendu, jehož otázka zněla, zda lidé souhlasí s přerozdělováním uprchlíků. Ačkoliv autor říká, že výsledek referenda byl jasnou demonstrací podpory Orbánova režimu, vzápětí dodává, že výsledek referenda byl souhlasný, což nám opět nedává smysl vzhledem k Orbánově postoji k přerozdělování uprchlíků. Takových příkladů však v práci nalezneme vícero. Také v rámci teorie autor dle mého soudu někdy zaměňuje pojmy soutěživosti a férovosti voleb, jako když specifikuje kritéria pro určování soutěživosti voleb, z nichž některá ale mají co dočinění spíše s férovostí než soutěživostí. Právě férovost je tím kritériem, jež by mělo být sledováno v analýze, protože právě toto kritérium odlišuje hybridní režimy od demokratických, ale autor tvrdí, že jeho pozornost bude zaměřena na soutěživost, což není přesné! Teorie demokratického backslidingu se poté do analýzy promítá jen sporadicky a spíše okrajově.

Druhou výtkou, která ale úzce souvisí s předchozí, je občasný protimluv autora, jako když v úvodu tvrdí, že využije metodu process tracing-theory building a následně v metodologii naopak process tracing-explaining outcomes.

Poslední výtka směřuje k nepochopitelnému začlenění analýzy vlivu poručnických organizací v době pandemie Covidu-19 do analýzy občanských svobod namísto jejich vyčlenění jako speciální kategorie dle teorie Gilbertové a Mohseniho. Toto opomenutí by mohlo vést čtenáře k mylnému závěru, že vliv poručnických organizací, konkrétně armády, zůstává v době krize nezměněn, zatímco svobody zaznamenávají dramatický úpadek, což je opět nepřesné.

Jak ale již bylo naznačeno výše, většina těchto chyb zásadně neovlivňuje hlavní učiněné závěry. Práce naplňuje své vytyčené cíle a čerpá z nemalého množství různorodých typů zdrojů i zahraniční provenience.

Práci proto doporučuji k obhajobě.

Ve Vrchlabí dne 8.8.2022

Barbora Vališková

